

Metsomäen tuulivoimaosayleiskaava / Ehdotusvaihe

Kaupunkikehityslautakunta 21.02.2023 § 34

Eurowind Energy Oy:ltä on tullut hakemus 10.2.2023 Metsomäen tuulivoimahankkeen kaavoituksen käynnistämiseksi. Hakemuksen mukaan Eurowind Energy Oy sitoutuu maksamaan kaavoituksesta aiheutuvat kustannukset erikseen laadittavan maankäyttösopimuksen mukaan.

Tavoitteena on rakentaa 8 tuulivoimalaa metsäyhtiö Finsilva Oyj:n omistamalle maalle Kolhossa. Alue sijoittuu noin 3 km päähän Kolhon keskustasta luoteeseen rajautuen Keuruun kaupungin rajaan. Alueen arvioitu koko on noin 370 ha.

Maankäyttö- ja rakennuslaki sisältää tuulivoimarakentamista koskevat yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77a-c §). Osayleiskaava laaditaan MRL 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin osayleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena. Kaavan sisältö ratkaistaan tarkemmin lain mukaisessa kaavoitusmenettelyssä, samoin kuin kaavoitettavan alueen tarkempi raja.

Eurowind Energy Oy on järjestänyt hankkeesta yleisötilaisuuden 7.2.2023. Seuraavana työvaiheena on osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan tarkemmin mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit. Tästä työvaiheesta kuulutetaan erikseen kuntalaisia.

Toimivalta: Hallintosääntö 24 § kohta 4; Kaupunginhallituksen tehtävät ja erityinen toimivalta. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja kiinteistönmuodostamislain mukaiset asiat.

Valmistelija ja lisätiedot:
kaupunkisuunnittelupäällikkö Julia Virtanen
julia.virtanen@taidekaupunki.fi, puh. 044 035 4320

Esittelijä	Kaupunkikehitysjohtaja Ville Keränen
Päätösesitys	Kaupunkikehityslautakunta esittää, että kaupunginhallitus päättää käynnistää kiinteistöille Loilanranta 508-409-2-86 ja Loppula 508-409-2-102 Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.
Kaupunginhallitus 06.03.2023 § 71	
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää käynnistää kiinteistöille Loilanranta 508-409-2-86 ja Loppula 508-409-2-102 Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan.
Käsittely kokouksessa:	Anna-Kaisa Pietiläinen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kaupunkikehitysjohtaja Ville Keränen selosti asiaa kokouksessa.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on valmistunut. Tavoitteena on laatia osayleiskaava tuulivoimahanketta varten noin 700 ha:n suuruiselle alueelle. Alustava hankealue on kaava-alueita suurempi ulottuen osin Keuruun kaupungin alueelle. Kaava-alueen rajausta voi muuttua kaavaprosessin aikana mm. lähtötietojen, laadittavien selvitysten ja niiden johtopäätösten tai vuorovaikutuksen johdosta.

Alustavasti tutkitaan kahdeksan tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Alueelle suunniteltavien voimaloiden yksikköteho on 7.2 MW ja kokonaiskorkeus 252 metriä.

Kaava-alue sijaitsee erillään muusta yhdyskuntarakenteesta. Se on pääasiassa metsätalousmaata. Alueella on lisäksi maa-aineksenottoalueita, soita ja maatalousmaata sekä kaksi pientä lampea. Kaava-alueella ei sijaitse loma- tai asuinrakennuksia. Lähimmät loma- ja asuinrakennukset sijoittuvat sen välittömään läheisyyteen. Alueen läpi kulkee kaksi suurempaa tieyhteyttä; Ristimäentie ja Riihontie. Nykytilannetta ja suunnittelutilannetta on kuvattu tarkemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä tullaan kuvaamaan kaavoituksen myöhemmässä vaiheessa laadittavassa kaavaselostuksessa. Kesän ja syksyn aikana 2023 on alueella tehty maastotöitä.

Hanketoimija on esitellyt hanketta kahdessa yleisötilaisuudessa; 7.2.2023 Mäntässä ja 14.3.2023 Kolhossa.

Samanaikaisesti tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen kanssa on aloitettu erillisenä prosessina tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jota ohjaa ja valvoo Pirkanmaan ELY-keskus. YVA-menettelyn tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyssä laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään osayleiskaavoituksessa, jossa ratkaistaan hankkeen toteuttaminen kuten tuulivoimaloiden sijoituspaikat. YVA-lain mukainen viranomaistahojen ennakkoneuvottelu on pidetty 18.9.2023.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukainen yleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 25.9.2023.

Seuraavana työvaiheena on osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) käsittely ja asettaa se julkisesti nähtäville. Tavoitteena on laittaa OAS nähtäville samanaikaisesti kuin YVA-ohjelma alustavan aikataulun mukaan joulukuussa 2023 sekä järjestää näitä koskeva yhteinen yleisötilaisuus tammikuussa 2024. Näistä kuulutetaan erikseen, myös Keuruun kaupungin puolella OAS:in mukaisesti.

Toimivalta: Hallintosääntö 24 § kohta 4; Kaupunginhallituksen tehtävät ja erityinen toimivalta. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja kiinteistönmuodostamislain mukaiset asiat.

Valmistelija ja lisätiedot:
kaupunkisuunnittelupäällikkö Julia Virtanen
julia.virtanen(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 035 4320

Päätösesitys	Kaupunkikehityslautakunta esittää, että kaupunginhallitus päättää 1. kuuluttaa Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan vireilletulosta MRL 63§:n mukaisesti 2. hyväksyä 14.11.2023 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman 3. asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville MRL 63 §:n sekä MRA 30§:n mukaisesti ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.
Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 309	
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää; 1. kuuluttaa Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan vireille tulosta MRL 63§:n mukaisesti 2. hyväksyä 14.11.2023 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman 3. asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville MRL 63 §:n sekä MRA 30§:n mukaisesti ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Kaupunkikehityslautakunta 17.09.2024 § 111	
Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 2.-28.2.2024 ja siitä saatiin runsaasti palautetta. OAS:ia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskeva yhteinen yleisötilaisuus oli Kolhon koululla 15.2.2024. Tuulivoimahankkeeseen liittyvä asukaskysely toteutettiin 3.5.–2.6.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 36 mielipidettä, joista yksi oli 585 ihmisen allekirjoittama adressi. Lausunnon antoi 13 viranomaistahoa. Mielipiteistä ja lausunnoista on laadittu kooste, johon on koottu palautteiden pohjalta keskeisiä teemoja ja kommentteja. Kooste käsittää yksityisten osallisten, yhdistysten ja seurojen palautteet sekä vastineet. Koosteen lopussa on esitetty myös viranomaislausuntojen keskeinen sisältö. Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavasta on valmistunut luonnosaineisto selvityksineen. Kaavaluonnoksen tarkoitus on mahdollistaa enintään 8 tuulivoimalan rakentaminen suunnittelualueelle. Osayleiskaavaluonnoksessa alue osoitetaan suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1), jolle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille (tv-1). Lisäksi alueelle saa sijoittaa metsätaloutta ja tuulivoimaloita palvelevia teitä ja teknisiä verkostoja. Tuulivoimalat tulee sijoittaa kokonaisuudessaan karttaan osoitetun tv-alueen sisään. Voimaloiden suurin sallittu korkeus on 255 metriä maan pinnasta. Kaava-alueen raja-alue on tarkentunut ja se on 712 hehtaaria.	

Kaavakartalla osoitetaan tuulivoimala-alueiden lisäksi kunnostettavat ja ohjeelliset uudet huoltotiet, voimaloita yhdistävät maakaapelit, sähköaseman sijainti. Lisäksi kaavakartalla osoitetaan olemassa olevat maa-aineksen ottoalueet sekä hankeen ympäristövaikutusten arviointia varten laadittujen selvitysten yhteydessä havaitut arvokkaat luontokohteet ja muinaisjäännökset.

Samanaikaisesti laadittava olevasta Pirkanmaan ELY-keskuksen ohjaamasta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä on valmistumassa selostus selvityksineen (YVA-selostus). YVA-menettelyssä tarkastellaan ja arvioidaan hankkeen vaikutuksia ympäristöön selvitysten pohjalta. Myös sähkönsiirtoreitin osalta selvitetään ympäristövaikutukset osana YVA-menettelyä. YVA-menettelyn avulla saadaan tietoa siitä, mitä hankkeen toteuttaminen käytännössä merkitsisi ja millaisia vaikutuksia se aiheuttaisi ympäristölleen. Pirkanmaan ELY-keskus tarkistaa YVA-selostuksen ja antaa siitä perustellun päätelmän. Tämän jälkeen valmistellaan virallinen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus, joka tullaan laittamaan julkisesti nähtäville.

Seuraavana työvaiheena on osayleiskaavaluonnoksen käsittely ja asettaminen julkisesti nähtäville. Tavoitteena on laittaa kaavaluonnoksen aineisto nähtäville samanaikaisesti kuin YVA-selostus sekä järjestää näitä koskeva yhteinen yleisötilaisuus lokakuussa 2024. Näistä kuulutetaan erikseen, myös Keuruun kaupungin puolella.

Valmistelija ja lisätiedot:
kaupunkisuunnittelupäällikkö Julia Virtanen
julia.virtanen(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 035 4320

Esittelijä Kaupunkikehitysjohtaja Ville Keränen

Päätösesitys Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se

1. hyväksyy vastineet Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen,
2. hyväksyy 17.9.2024 päivätyn Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen,
3. asettaa Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen MRL 63§:n sekä MRA 30§:n mukaisesti julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 30.09.2024 § 224

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää, että se

1. hyväksyy vastineet Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen,
2. hyväksyy 17.9.2024 päivätyn Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen,
3. asettaa Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan luonnoksen MRL 63§:n

sekä MRA 30§:n mukaisesti julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot.

Käsittely kokouksessa Anna-Kaisa Pietiläinen ilmoitti olevansa esteellinen (intressijäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Tämän pykälän osalta pöytäkirjantarkastajana toimii Sari Päivärinta.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunkikehityslautakunta 06.05.2025 § 62
1219/10.02.02/2023

Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavaluonnos oli nähtävillä 9.10.-22.11.2024 Luonnoksesta saatiin runsaasti mielipiteitä ja viranomaislausuntoja. Ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja kaavoitusta koskeva yhteinen yleisötilaisuus järjestettiin 22.10.2024 ja kaikille avoin tuulivoimahankkeen keskustelutilaisuus järjestettiin 21.1.2025. Tilaisuudet järjestettiin Kolhon koululla.

Kaavaluonnoksesta saatiin 17 lausuntoa ja 66 mielipidettä. Mielipiteistä yksi oli 814 allekirjoitusta kerännyt, hanketta vastustava adressi. Kaavan liitteeksi (liite 2b) on koottu luonnoksesta saadut lausunnot ja niiden vastineet sekä aihealueittain jaotellut mielipiteet ja vastineet niihin.

Hanketta koskien on kaupunginvaltuustossa loppuun käsitelty myös kuntalaisaloite, joka on toimitettu 14.6.2024 ja sen on allekirjoittanut 438 henkilöä, joista 259 on kunnan asukkaita. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt aloitteen loppuun kokouksessaan 2.12.2024 § 95. Käsittelyketjussa kaupunkikehityslautakunta on todennut, että aloitteessa esitettyjen perusteluiden vaikutuksia tarkastellaan parhaillaan ja esitettyihin vaatimuksiin vastataan kaavoitusprosessin aikana. Kaavaprosessia ei keskeytetä sen keskeneräisyyden vuoksi, sillä valtuusto päättää asiasta kaavan tullessa sen käsittelyyn.

Samanaikaisesti tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen kanssa erillisenä prosessina aloitettu tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on tullut päätökseen Pirkanmaan ELY-keskuksen tarkistettua YVA-selostuksen ja annettuaan siitä perustellun päätelmänsä 23.1.2025. Perustellussa päätelmässä on annettu arvio hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksesta, joista suuriksi kielteisiksi on arvioitu vaikutukset maisemaan, linnustoon sekä rakentamisaikana liikenteeseen. Muutoin vaikutukset vaihtelevat kohtalaisesta kielteisestä kohtalaiseen myönteiseen. Perusteltu päätelmä on lisätty kaavan liiteaineistoon (liite13). Se antaa kokonaiskuvan hankkeen vaikutuksista ja siihen on hyvä perehtyä ennen päätöksentekoa.

Ehdotusvaiheessa esitetään edelleen kahdeksan kappaletta tuulivoimaloita, sillä lievennetty kuuden voimalan versio ei olisi ollut vaikutuksiltaan maisemaan merkittävästi lievempi. Linnustovaikutus taas olisi lieventynyt kohtalaisen kielteiseksi poistamalla suunnitelmasta voimalat 4 ja 5. Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä esitetään, että merkittäviä vaikutuksia tulee rajoittaa lieventämistoimilla. Kaavaehdotuksessa esitettyjä lieventämistoimia linnuston suhteen on voimaloiden poistamisen sijaan voimaloiden 1, 4 ja 5 runkojen alaosien maalaaminen tummaksi ympäröivän metsän latvuston korkeudelle. Maiseman suhteen todetaan, että vaikka maisemavaikutukset arvioidaan suuriksi kielteisiksi, ei lähialueen maisemaa ole lainsäädännöllä suojeltu, joten se ei suoraa estä hankkeen toteuttamista. Liikenteen osalta nähdään,

että hankkeen elinkaareen suhteutettuna suuri kielteinen vaikutus olisi lyhytaikainen ja helposti hallittavissa.

Muita muutoksia ehdotusvaiheeseen tultaessa on sähköaseman ja akkuvaraston merkinnän muuttuminen kohdemerkinnäksi, jolloin sen tarkka sijainti ratkaistaan rakennuslupavaiheessa. Sähkölinjalle on esitetty nyt kaksi vaihtoehtoista linjaa. Sähkönsiirtoreitin tarkka sijainti ratkaistaan rakennuslupavaiheessa. Voimalan 8 sijaintia ja rakennusala on siirretty etelään, jolloin voimalan kasausalue voidaan sijoittaa tien viereen eteläpuolelle, jolloin vaikutukset luontoon olisivat mahdollisimman vähäiset.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty.

Seuraavana työvaiheena on osayleiskaavaehdotuksen käsittely ja asettaminen julkisesti nähtäville vähintään 30:n päivän ajaksi osallisten kuulemista varten. Ehdotusvaiheessa kaavasta annettavien muistutusten yhteydessä tulee ilmoittaa, mikäli haluaa mahdollisesta kaavan hyväksymisestä tiedon. Lisäksi tulee ilmoittaa osoite, johon tieto hyväksynnästä lähetetään. Ehdotusvaihetta koskeva yleisötilaisuus järjestetään kesäkuun alussa 2025. Tästä kuulutetaan erikseen, myös Keuruun kaupungin puolella.

Valmistelu ja lisätiedot:
kaupunkisuunnittelupäällikkö Pinja Ahola
pinja.ahola@taidekaupunki.fi, puh. 044 035 4320

Esittelijä	Kaupunkikehitysjohtaja Ville Keränen
Päätösesitys	Kaupunkikehityslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se 1. hyväksyy vastineet Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavaluonnoksesta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin, 2. hyväksyy 29.4.2025 päivätyn Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotuksen, 3. asettaa Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotuksen AKL 63§:n sekä MRA 30§:n mukaisesti julkisesti nähtäville osallisten kuulemista varten ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot. 4. valtuuttaa kaupunkisuunnittelupäällikön tekemään kaavaehdotuksen aineistoon tarvittaessa teknisluonteisia korjauksia
Käsittely kokouksessa	Keskustelun aluksi A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n Annina Vainio ja Eurowind Energy Oy:n Frans Duldin esittelivät Metsomäen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheen tilannetta etäyhteydellä. He poistuivat kokouksesta ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.